Kategoria: Polityka Społeczna
Opublikowano: sobota, 21, październik 2017 18:50
Sylwia Cyrankiewicz-Gortyńska
Odsłony: 2147

Reprezentanci ponad stu powiatów uczestniczyli w XII Ogólnopolskim Forum Powiatowych Centrów Pomocy Rodzinie i Miejskich Ośrodków Pomocy Rodzinie, które odbywało się od 5 do 8 października 2017 r. w Sarbinowie. Blisko 150 uczestników: przedstawicieli PCPR i MOPR, Regionalnych Ośrodków Pomocy Społecznej, sądów rodzinnych i organizacji pozarządowych, działających w obszarze wsparcia rodziny oraz starostów i członków zarządów powiatowych, obradowało przez cztery dni pod hasłem „Zawsze z rodziną".

Patronat honorowy nad forum objęli: Związek Powiatów Polskich, Marszałek Województwa Zachodniopomorskiego i Starosta Powiatu Koszalińskiego. Listy do uczestników Forum, podkreślające nieocenioną rolę i wpływ PCPR-ów i MOPR-ów na politykę społeczną w kraju, skierowali: Marszałek Województwa Zachodniopomorskiego Olgierd Geblewicz i Dyrektor Departamentu Pomocy i Integracji Społecznej Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej Krystyna Wyrwicka.

Tegoroczne Forum PCPR poświęcone było roli samorządów powiatowych, a zwłaszcza Powiatowych Centrów Pomocy Rodzinie i Miejskich Ośrodków Pomocy Rodzinie, w realizacji zadań pomocy społecznej i systemu wspierania dziecka i rodziny, działającego na podstawie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Ważnym punktem obrad była też prezentacja dobrych praktyk i wymiana doświadczeń, mające na celu podnoszenie jakości usług świadczonych przez PCPR-y i MOPR-y. Dodatkowym elementem Forum było zebranie sprawozdawczo - wyborcze Ogólnopolskiego Stowarzyszenia Powiatowych i Miejskich Ośrodków Pomocy Rodzinie „CENTRUM".

Otwarcia XII Forum PCPR dokonał Przewodniczący Zarządu OSPiMOPR „CENTRUM" – organizatora XII Forum - **Andrzej Smulczyński**. Podkreślił on, witając przybyłych, że to najliczniejsze w dotychczasowej dwunastoletniej historii forum dyrektorów PCPR, co jednoznacznie pokazuje, jak istotne jest bycie razem, dyskusja i wymiana doświadczeń oraz stawianie ważnych pytań o kierunki pracy i cel działań kierowanych do dzieci, ich rodzin i innych potrzebujących.

Jako pierwszy zabrał głos **Dariusz Kalinowski**, Wicestarosta Koszaliński, witając serdecznie przybyłych na Ziemi Koszalińskiej, wskazując na działania w powiecie koszalińskim skierowane do rodzin zastępczych i życząc wszystkim udanych obrad.

Wykład inauguracyjny „Funkcje i narzędzia realizacji usług społecznych w samorządzie lokalnym, czyli jak problemy społeczne przekuć na wyzwania" wygłosił **prof. nadzw. dr hab. Mirosław Grewiński** - Prorektor Wyższej Szkoły Pedagogicznej im. Janusza Korczaka w Warszawie i jednocześnie Prezes Zarządu Głównego Polskiego Towarzystwa Polityki Społecznej. Wskazał on na potrzebę zmian w systemie pomocy społecznej w Polsce, który ma obecnie charakter instytucjonalny. A przyszłość polityki społecznej to usługi społeczne i odejście od świadczeń pieniężnych jako formuły nieskutecznej, a nawet mającej negatywny wpływ na rozwój aktywności, samodzielności i kreatywności klienta. Podkreślił też, że wydatki na pomoc społeczną to nie koszty, ale inwestycja w przyszłość. I jednym z trudniejszych wyzwań jest przebicie się z takim podejściem do władz powiatowych i gminnych oraz zmiana sposobu myślenia w samorządach.

Prof. Grewiński wskazał też m.in. priorytety nastawione na przyszłość w pomocy społecznej. Są nimi: edukacja we wczesnym dzieciństwie oparta na kształceniu kreatywnym i refleksyjnym, rozwinięte i specjalistyczne usługi zorientowane na rodzinę i dzieci, usługi aktywnej polityki na rynku pracy, zintegrowany system usług oraz projektowanie usług i zatrudnienia specjalistów nie na poziomie centralnym, ale lokalnym. Jednym z ważnych warunków wdrożenia zmian w systemie polityki społecznej

Phoca PDF

jest zmniejszenie olbrzymiego deficytu wysoko wyspecjalizowanej kadry. Polska zajmuje ostatnie niechlubne miejsce w Europie, jeżeli chodzi o liczbę pracowników pomocy społecznej przypadających na 1000 mieszkańców. Ocenia się, że obecnie, w stosunku do potrzeb, brakuje już ponad trzydzieści tysięcy specjalistów. I ważne jest przyjęcie fundamentalnego założenia przez lokalnych decydentów, że realizowane i wdrażane usługi społeczne nie mają być jak najtańsze, ale jak najlepsze! Bo to jest inwestycja w kapitał ludzki, społeczny, kreatywny i kulturowy.

Z kolei **dr hab. Hubert Kaszyński** z Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie w swym wykładzie „Profesjonalizacja pracy socjalnej" zwrócił uwagę na przewartościowanie pracy socjalnej z instrumentalnej (kontrolnej) i funkcjonalnej (wzmacniającej) na kliniczną pracę socjalną, stawiającą w centrum indywidualną relację umożliwiającą dialog – fundament bycia z innym człowiekiem. Zmianę umożliwia możliwość opowiedzenia o doznanej krzywdzie, co pozwala zbierać ich rozsypaną tożsamość i dać im poczucie bycia uznanym w ich odmienności. Trzeba zastąpić w pracy socjalnej dominującą obecnie „władzę nad człowiekiem" - „władzą z człowiekiem" zapewniającą wolność od nas tym, z którymi pracujemy.

Na forum wystąpił też **Grzegorz Kubalski** – zastępca dyrektora Biura Związku Powiatów Polskich. Podkreślił on wyjątkową rolę PCPR w strukturach powiatów. Zaapelował też o zgłaszanie do ZPP uwag do projektów aktów prawnych i przekazywanie informacji o problemach ponadlokalnych, co pozwoli ZPP podejmować działania interwencyjne.

Kolejne dni XII Forum wypełniły specjalistyczne prelekcje, którym towarzyszyła ożywiona, a chwilami gorąca dyskusja oraz prezentacje dobrych praktyk, które też zachęcały do rozmów i dzielenia się doświadczeniami.

Iwona Klimowicz z ROPS w Szczecinie zaprezentowała temat „Problemy i potrzeby społeczne w województwie zachodniopomorskim. Różne podejścia do polityki społecznej a koszty zaniechania działań." Wskazywała m.in. na konieczność pracy z rodzinami na poziomie gmin i ośrodków pomocy społecznej, by zmniejszać liczbę odbieranych dzieci z rodzin, a w przypadku dokonanych już umieszczeń dzieci w pieczy zastępczej doprowadzać do naprawy sytuacji w rodzinie i szybkich powrotów dzieci do rodzin biologicznych.

Ze szczególnym zainteresowaniem wysłuchano wykładu „Piecza zastępcza – prawo i praktyka" sędzi rodzinnej **Ewy Ważny** z Sądu Okręgowego w Gdańsku. W trakcie wystąpienia omówione zostały między innymi takie zagadnienia, jak prawo dziecka do wychowania w rodzinie w prawie międzynarodowym i krajowym; formy ingerencji sądu we władzę rodzicielską; przesłanki i rzeczywiste przyczyny umieszczenia małoletnich w pieczy zastępczej; kwalifikacja kandydatów na rodzinę zastępczą, problemy praktyczne i kierunki orzecznictwa Sądu Najwyższego w tym zakresie; rodzinna i instytucjonalna piecza zastępcza - rodzaje i problemy orzecznicze; procedury i dobre praktyki w zakresie umieszczenia dzieci w pieczy zastępczej, obowiązek współpracy wszystkich instytucji; procedury sądowe mające wpływ na długość postępowania w sądzie; postępowanie wykonawcze i ocena sytuacji dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej; problem kontaktów małoletnich dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej z rodziną biologiczną i innymi osobami. W czasie swego wykładu sędzia Ważny odpowiedziała też na wiele pytań zadawanych jej przez uczestników XII Forum.

W kolejnej części forum odbyły się dwa panele dyskusyjne. Pierwszy, prowadzony przez **Iwonę Klimowicz** z ROPS w Szczecinie poświęcony był tematowi „Piecza zastępcza - problemy i dobre

Phoca PDF

praktyki". Drugi panel poprowadziła **Renata Karwowska** z Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Szczecinie „Przeciwdziałanie przemocy a zadania powiatu".

Z kolei „Rolę więzi w prawidłowym funkcjonowaniu dzieci w pieczy zastępczej" omówił **Tomasz Polkowski** z Fundacji Dziecko i Rodzina. Zadał on fundamentalne pytanie, czy rodziny zastępcze są formą pieczy, która ma sprzyjać uzdrowieniu rodziny biologicznej dziecka? W trakcie odpowiedzi przedstawił historię nauki o więzi oraz wyniki badań potwierdzające kluczowe znaczenie więzi dziecka z opiekunami podstawowymi, biologicznymi dla jego rozwoju – szczególnie w sytuacji, gdy nastąpiła czasowa lub stała separacja dziecka od rodziny. Omówione zostały metody pracy z dziećmi reprezentującymi różne wzorce więzi – bezpieczną, w której wychowuje się w Polsce ok. 47 % dzieci po pozabezpieczane typy więzi: - unikającą (17 %), ambiwalentną (24 %) oraz zdezorganizowaną (13 %). Prowadzący przedstawił najnowsze wyniki badań udowadniających wpływ separacji i zaburzeń więzi dla na nieprawidłowy rozwój mózgu. Przedstawił też formułę pracy z dziećmi przejawiającymi zaburzenia więzi PACE Daniela Hughes. W drugiej części prezentacji omówił niektóre wyniki badania rodzin zastępczych w Polsce, odnoszące się do problemu współpracy z rodzinami dzieci oraz planów pojednania dziecka z rodziną. Badania te zostały przeprowadzone przez Fundację Dziecko i Rodzina w ramach projektu finansowanego przez Fundusz Wyszehradzki. Prelekcja **Tomasza Polkowskiego** sprowokowała do gorących dyskusji uczestników XII Forum, których podsumowaniem są spostrzeżenia, że nawet niezaradna i niezorganizowana matka zapewni lepszy rozwój dziecka niż najlepsza rodzina zastępcza – pod warunkiem kompleksowego wsparcia rodziny biologicznej; że konieczne jest też zaprzestanie separowania dzieci od rodzin biologicznych oraz zmiana podejścia do dziecka w rodzinach problemowych z postawy: - „Czego potrzebuje dziecko?" – na: - „Czego potrzebuje matka, by dobrze i bezpiecznie wychowywać dziecko?".

Kolejnym ważnym elementem XII Forum była prezentacja „Dialog Motywujący – jako nowatorska metoda pracy z rodziną potrzebującą wsparcia" przedstawiona przez **Annę Pierzchalską** z Polskiego Towarzystwa Terapii Motywującej. Dialog Motywujący (DM) to metoda komunikacji służąca motywowaniu osób mających problemy do ich pozytywnej zmiany. Jest to oparty na współpracy styl prowadzenia rozmowy, służący wydobyciu i umocnieniu u osoby jej własnej motywacji i zobowiązania do zmiany. Pojęcie „zmiany" jest bardzo szerokie. Obejmuje zarówno rezygnację z negatywnych zachowań, jak i wdrażanie pozytywnych. DM ma swoje korzenie w terapii uzależnień, ale badania wykazują jego skuteczność także w szerokim spektrum innych dziedzin, jak: działania pracowników socjalnych, kuratorów i pracowników służby penitencjarnej, ochrona zdrowia i dietetyka, szkolnictwo oraz jako metoda pomocnicza w pracy psychoterapeutycznej.

Ostatnim z wystąpień tematycznych było omówienie „Czterech procedur odbioru dzieci w czterech różnych sytuacjach prawnych", które przedstawił **Mirosław Sobkowiak** – dyrektor PCPR w Gostyniu. Podkreślił on, żeby zapobiegać krzywdzeniu dzieci i by to krzywdzenie, w razie jego pojawienia się, przerwać, konieczne jest reagowanie. Ten obowiązek spoczywa na wielu specjalistach z kilku resortów. Ważne jest, by ci specjaliści ze sobą współpracowali. W wyjątkowych sytuacjach, najbardziej zagrażających dziecku konieczne jest zabezpieczenie dziecka przez odebranie go rodzicom. Prelegent przedstawił cztery możliwe, różniące się od siebie sytuacje, dotyczące konieczności odbioru: a) w związku z postanowieniem sądu o przymusowym odebraniu osoby podlegającej władzy rodzicielskiej (art. 598 kpc); b) w związku z wykonywaniem obowiązków kuratorskich (art. 9 ustawy o kuratorach sądowych); c) przy interwencyjnym odbiorze dziecka przez pracownika socjalnego we współpracy z policjantem i przedstawicielem ochrony zdrowia (art. 12 a UoPPwR); d) oraz w ramach konieczności ochrony życia i zdrowia dziecka przez policję w sytuacjach kryzysowych podczas interwencji policji (art.

Phoca PDF

1 ust. 2 punkt 1 ustawy o policji w powiązaniu z art. 9d UoPPwR i paragrafem 13 ust.1 i 3 rozporządzenia w sprawie procedury NK - w związku z art. 58 ust. 1 punkt 2 i art. 103 ust. 2 pkt 2 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej z wykorzystaniem art. 39 ust. 4 ustawy Kodeks Drogowy oraz w związku z art. 72 Konstytucji RP). W ramach prelekcji zostały przedstawione poszczególne kroki w powyższych sytuacjach oraz rekomendacje uzupełniające brak szczegółowych rozwiązań prawnych dla tych trudnych, aczkolwiek czasem koniecznych działań.

Kolejną częścią XII Forum były wystąpienia prezentujące dobre praktyki.

Joanna Luberadzka-Gruca i Edyta Wojtasińska z Koalicji na Rzecz Rodzinnej Opieki Zastępczej przedstawiły narzędzie badawcze służące weryfikacji rozwiązań dotyczących deinstytucjonalizacji pieczy zastępczej w powiatach. Ma ono ułatwić wprowadzenie zmian w systemie pieczy zastępczej w Polsce do roku 2020. Ma ono pomóc w analizach obecnej sytuacji oraz w planowaniu zmian w obszarze pieczy zastępczej na terenie samorządu powiatowego. Podkreślały, że największa troskę Koalicji budzi los najmłodszych dzieci, które są powierzane pieczy instytucjonalnej. Mimo podejmowanych działań liczba ta spala powoli. Obecnie w przypadku dzieci do 6. roku życia wynosi 1452 dzieci przebywających w placówkach opiekuńczo-wychowawczych. W przypadku tych maluchów podjęcie zdecydowanych kroków wydaje się nie tylko pilne, ale i niezbędne. W dyskusji moderowanej przez prelegentki uczestnicy XII Forum wskazali wiele przeszkód utrudniających deinstytucjonalizację pieczy zastępczej, np.: brak strategii deinstytucjonalizacji na poziomie kraju, zbyt mała liczba rodzin zastępczych (tendencja spadkowa), brak kandydatów na rodziców adopcyjnych, brak pomysłów na wykorzystanie likwidowanych placówek opiekuńczo-wychowawczych i ich pracowników, brak współpracy z gminami w kierunku powrotu dzieci z pieczy do rodzin biologicznych, społecznikostwo rodzin zastępczych zamiast wynagradzania ich za pracę.

Następnie **Adam Szponka** – dyrektor Regionalnego Ośrodkak Polityki Społecznej w Toruniu, przedstawił partnerski projekt „Rodzina w Centrum", realizowany przez Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Toruniu oraz Powiatowe Centra Pomocy Rodzinie wraz z Miejskimi Ośrodkami Pomocy Rodzinie, obejmujący swym zasięgiem całe województwo kujawsko-pomorskie. Projekt zakłada wsparcie na rzecz rodzin zastępczych oraz kadr systemu pieczy zastępczej z jednoczesnym uwzględnieniem rodzin przeżywających trudności opiekuńczo – wychowawcze.

Iwona Romanowska – dyrektor Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Wejherowie zaprezentowała film pt. „Drogowskaz do samodzielności" nagrany przez PCPR w Wejherowie w związku z inauguracją Powiatowego Programu dla usamodzielnianych wychowanków pieczy zastępczej pn. „Drogowskaz do samodzielności". W filmie występują byli wychowankowie pieczy zastępczej oraz wychowawcy prowadzący rodzinny dom dziecka. Wychowankowie wypowiadają się o swoim okresie usamodzielnienia, jakie z tego wynieśli korzyści, jakie zdobyli wykształcenie, na jaką pomoc mogli liczyć ze strony instytucji, w tym PCPR oraz jak sobie radzą w życiu dorosłym: zawodowym i rodzinnym. Film zachwycił swoją autentycznością i posiada walory edukacyjne i profilaktyczne. W ramach realizacji Powiatowego Programu „Drogowskaz do Samodzielności" wydano poradniki: dla usamodzielniających się wychowanków pt. „Świadoma samodzielność" oraz dla opiekunów usamodzielnienia pt. „Patron samodzielności".

Mirosława Zielony – dyrektor Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Koszalinie przedstawiła film „XI Rodzinalia – święto rodzin zastępczych w powiecie koszalińskim", przedstawiający działania wspierające rodziny zastępcze w powiecie koszalińskim.

Phoca PDF

Kategoria: Polityka Społeczna
Opublikowano: sobota, 21, październik 2017 18:50
Sylwia Cyrankiewicz-Gortyńska
Odsłony: 2147

Obrady XI Forum to także czas wytężonych obrad i dyskusji. Poszczególne sesje XII Forum prowadzili przedstawiciele Zarządu Stowarzyszenia „CENTRUM": **Mirosława Zielony**, **Mirosław Sobkowiak**, **Iwona Romanowska**.

W trakcie Forum odbyło się zebranie sprawozdawczo – wyborcze Stowarzyszenia „Centrum", przygotowane przez **Adama Witasa** – dyrektora PCPR w Zawierciu. Uczestnicy obrad przyjęli sprawozdanie z działalności Zarządu w 2016 r. i udzielili mu absolutorium. Wybrano też przewodniczącego Zarządu OSPiMOPR „CENTRUM". Został nim, tak jak w poprzednich kadencjach, **Andrzej Smulczyński** – dyrektor PCPR w Busku-Zdroju, inicjator powstania stowarzyszenia PCPR-ów.

W skład zarządu nowej kadencji weszli też: **Waldemar Fedorowicz**, **Barbara Gębala**, **Anna Gołębska**, **Małgorzata Janik-Trella**, **Krystyna Marcińczak**, **Iwona Romanowska**, **Mirosław Sobkowiak**, **Arleta Szmigielska**, **Rafał Walter**, **Krystyna Wilisowska**, **Adam Witas** i **Mirosława Zielony**. Członkami Komisji Rewizyjnej zostali: **Anna Kulczyńska**, **Danuta Sołtyk** i **Lidia Zeller**.

Patronat medialny nad XII Forum PCPR sprawowały: „Doradca w Pomocy Społecznej", „Plus Radio Koszalin", „TV MAX" i „Tygodnik Koszaliński Miasto".

Organizację XII Forum wsparł Ośrodek Wypoczynkowo – Rehabilitacyjny "BESKID" w Sarbinowie.

Źródło: PCPR w Gostyniu

Phoca PDF